

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Hvilke fakta relatert til bærekraft har Mattilsynet – hvordan presenteres de?

Friede Andersen

Seksjonssjef fiskehelse og fiskevelferd - Mattilsynet

Helhetlig bærekraft – FHF-samling 12. oktober 2016

Fakta Mattilsynet har som er relevante for bærekraften i norsk fiskeoppdrett

Lakselus – selvfølgelig

- Ukentlige rapporter fra oppdrettsanlegg
- Gjennomsnittlig antall per fisk
 - Voksen hunn lus, bevegelige og fastsittende
 - Fremtidig varslingsystem
- Overvåkning av lakselus på villfisk – HI
 - Verifisere varslingssystemet
- Overvåkning av resistensutviklingen – VI

Foto: Thomas Bjørkan
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=7524020>

FNs bærekraftsmål

17 mål for bærekraft innen 2030

Mål 12:

Sikre bærekraftig forbruks-
og produksjonsmønstre

Minske ressursbruken når en lager en
vare

Mål 14:

Bevare og bruke hav og
marine ressurser på en måte
som fremmer bærekraftig
utvikling

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

14 LIV UNDER
VANN

Redusert dødelighet = mindre ressursbruk = mer bærekraftig

- Produksjon av fisk – effektiv produksjon av protein
- Svinn på ca. 20 % fra utsett til slakt – mesteparten dødfisk
 - 100 tusen tonn død fisk = minst 100 tusen tonn «forspill» + bruk av andre ressurser
- Høy dødelighet – ineffektiv bruk av ressurser
- Fakta om fiskehelse, fiskevelferd og dødelighet = Fakta om miljømessig bærekraft

Hvilke fakta om fiskehelse og fiskevelferd har Mattilsynet

- Månedlige rapporter med driftsdata fra fiskeoppdrettsanlegg
- Ukentlige rapporter om lakselus
- Varslinger ved mistanke og påvisning av listeførte sykdommer
- Varslinger ved hendelser
- Legemiddelbruk – Veterinært legemiddleregister
- Overvåkningsprogrammer
 - IHN, VHS, *G. salaris*
 - Lakselus villfisk
 - Utvikling av resistens mot lusemidler
 - Andre sykdommer hos villfisk

Hvordan presenterer Mattilsynet fakta om fiskevelferd og fiskehelse i dag?

- Resultater i Mattilsynets årsrapport – bl.a. mål om
 - Redusere bruken av legemidler, mens fiskevelferden og lusesituasjonen skal bli bedre
 - Redusere dødeligheten til < 10 %
 - Redusere antall utbrudd av listeførte sykdommer
- Offentlige statistikker på biomasse, svinn og dødelighet
 - Per kalenderår – Vi trenger per generasjon / utsett
- Statusrapporter om lakselus – tre ganger per år
- Dialogmøter om lakselus – overvåkningsprogrammet på villfisk – HI
- BarentsWatch – Fiskehelse
<https://www.barentswatch.no/Tema/Fiskeri-og-havbruk/Akvakultur/fiskehelse/>

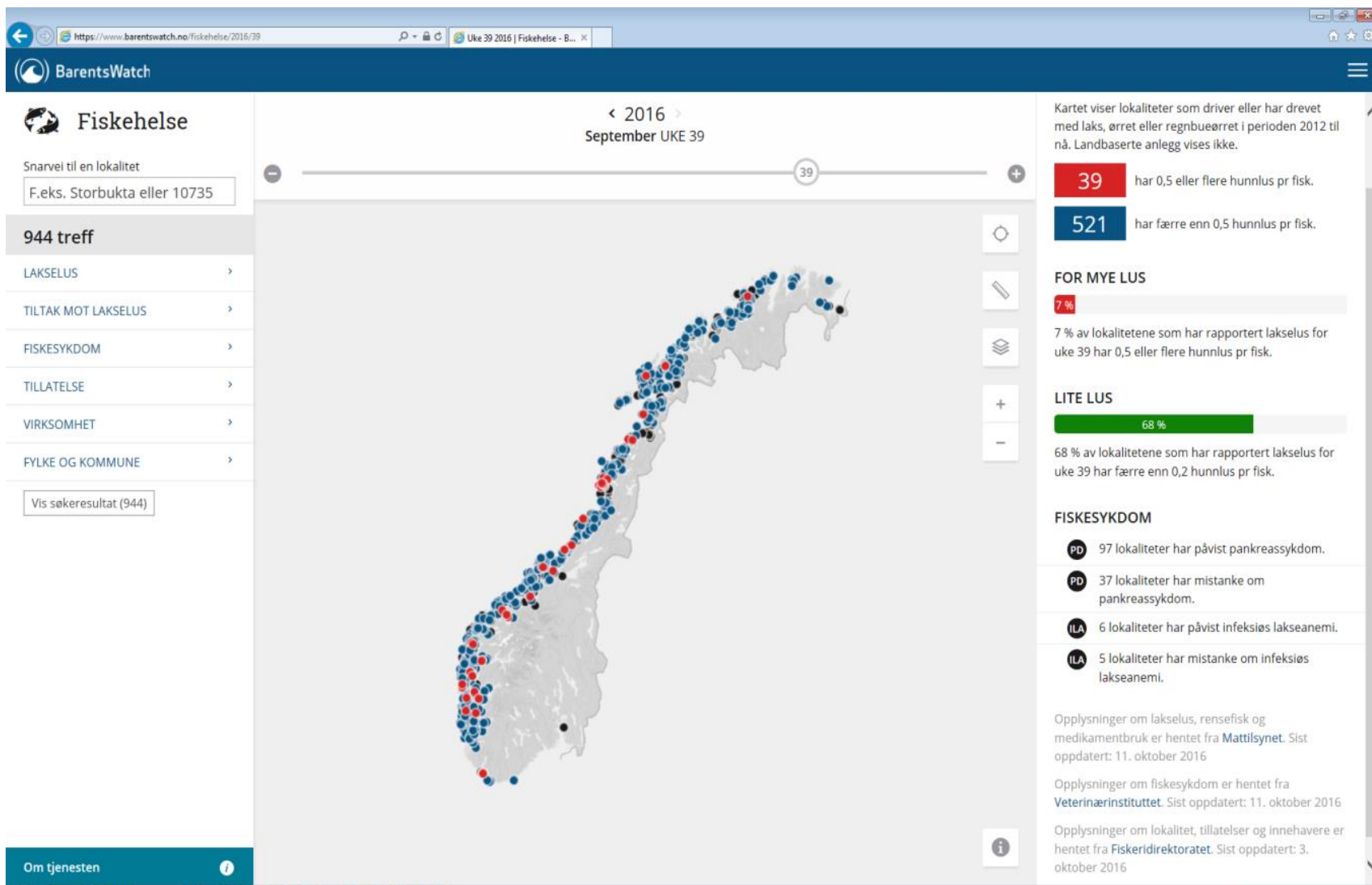
Hva er BarentsWatch?

Samle, utvikle og dele kunnskap om kyst- og havområdene nært Norge

- Helhetlig overvåknings- og informasjonssystem
- Samferdselsdepartementet – prosjekt under Kystverket
- Informasjon og tjenester – myndigheter, beslutningstakere og allmenne brukere
- BarentsWatch – Fiskehelse ble lansert i år
 - Visjon: Den foretrukne offentlige visningen av indikatorer for bærekraft innen havbruk
 - Støtte til forvaltningen
 - Synliggjøre status for offentligheten
 - Oversikt til næringsaktører - samarbeid

BarentsWatch - Fiskehelse

BarentsWatch – fiskehelse

Videre utvikling av informasjon

- Bekjempelsessoner og områder med fri-status vil komme
- Svinn / dødelighet?
- Mer informasjon om bruk av legemidler?
- Produksjonsområder og varslingsystem for lakselus?
 - Informasjon om status og utvikling skal gjøres offentlig tilgjengelig

Krav om taushet og krav om offentliggjøring av informasjon

Hensyn som må tolkes og veies opp mot hverandre

- Taushetsbelagt informasjon – forretningshemmeligheter
 - Må tolkes opp mot allmenhetens behov for informasjon
- Miljøinformasjon – høy terskel for at informasjonen er taushetsbelagt
- Verdipapirhandelloven og innsideinformasjon
 - Regler om hvordan og når
 - Fordeler med at informasjonen er tilgjengelig for alle

Viktigste forutsetning for vekst er
å ta vare på fisken!
Åpenhet er en annen!

